GUJARAT BILL NO. 21 OF 2023.

THE CHILDREN'S UNIVERSITY (AMENDMENT) BILL, 2023.

A BILL

further to amend the Children's University Act, 2009.

સન ૨૦૨૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક: ૨૧.

બાળ વિશ્વવિદ્યાલય (સુધારા) વિધેયક, ૨૦૨૩.

બાળ વિશ્વવિદ્યાલય અધિનિયમ, ૨૦૦૯ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચુંમોતેરમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છેઃ-

ટૂંકી સંજ્ઞા.

૧. આ અધિનિયમ બાળ વિશ્વવિદ્યાલય (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૨૩ કહેવાશે.

સન ૨૦૦૯નો ગુજરાતનો ૧૫-મો.

સન ૨૦૦૯ના ગુજરાતના ૧૫-મા અધિનિયમના દીર્ઘ શીર્ષકનો સુધારો.

૨. બાળ વિશ્વવિદ્યાલય અધિનિયમ, ૨૦૦૯ (જેનો આમાં હવે પછી, "મુખ્ય અધિનિયમ" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, દીર્ઘ શીર્ષકમાં, "બાળ વિશ્વવિદ્યાલય" એ શબ્દોને બદલે, "બાળ સંશોધન વિશ્વવિદ્યાલય" એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૨૦૦૯ના ગુજરાતના ૧૫-મા અધિનિયમની કલમ ૧નો સુધારો.

3. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧માં, પેટા-કલમ (૧)માં, "બાળ વિશ્વવિદ્યાલય" એ શબ્દોને બદલે, "બાળ સંશોધન વિશ્વવિદ્યાલય" એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૨૦૦૯ના ગુજરાતના ૧૫-મા અધિનિયમની કલમ ૨-નો સુધારો.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨-માં, ખંડ (દ)માં, "બાળ વિશ્વવિદ્યાલય" એ શબ્દોને બદલે, "બાળ સંશોધન વિશ્વવિદ્યાલય" એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૨૦૦૯ના ગુજરાતના ૧૫-મા અધિનિયમની કલમ ૩-નો સુધારો.

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩માં, -

(૧) પેટા-કલમ (૧)માં, "બાળ વિશ્વવિદ્યાલય" એ શબ્દોને બદલે, "બાળ સંશોધન વિશ્વવિદ્યાલય" એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) પેટા-કલમ (૨)માં, "બાળ વિશ્વવિદ્યાલય" એ શબ્દોને બદલે, "બાળ સંશોધન વિશ્વવિદ્યાલય" એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૨૦૦૯ના ગુજરાતના ૧૫-મા અધિનિયમની કલમ ૬-નો સુધારો.

૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૬-માં,-

(૧) ખંડ (૫)ને બદલે, નીચેનો ખંડ મૂકવો:-

''(૫) વિદ્યમાન શાળાઓ અને સંશોધન સંસ્થાઓ સાથે ભાગીદારી કરવી;'';

(૨) ખંડ ૧૭માં, "બાળ વિશ્વવિદ્યાલય" એ શબ્દોને બદલે, "બાળ સંશોધન વિશ્વવિદ્યાલય" એ શબ્દો મૂકવા.

ઉદ્દેશો અને કારણો

રાજ્ય સરકારે, રાજ્યમાં બાળ વિશ્વવિદ્યાલયની સ્થાપના માટે જોગવાઈ કરવા બાળ વિશ્વવિદ્યાલય અધિનિયમ, ૨૦૦૯ (સન ૨૦૦૯નો ગુજરાતનો ૧૫મો) અધિનિયમિત કર્યો છે, જેથી કરીને બાળકોના શિક્ષણ અને પ્રગતિશીલ સંશોધનને પ્રોત્સાહન આપી શકાય અને અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર તેમના કાર્યોનું નિયમન કરી શકાય.

વિશ્વવિદ્યાલયના મૂળભૂત ધ્યેયને સિદ્ધ કરવા માટે અને સંશોધન પ્રવૃત્તિઓને વેગ આપવા માટે, વિશ્વવિદ્યાલયનું નામ "બાળ વિશ્વવિદ્યાલય" થી બદલીને "બાળ સંશોધન વિશ્વવિદ્યાલય" કરવું જરૂરી છે. યુનિવર્સિટીનું નામ બદલવાનું સૂચિત કર્યું હોવાથી, સદરહુ અધિનિયમની કલમો ૨, ૩ અને ૬માં અમુક અનુવર્તી સુધારા પણ સૂચિત કરવામાં આવ્યા છે.

આ વિધેયકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિદ્ધ કરવા માટે સદરહુ અધિનિયમ સુધારવા ધાર્યું છે.

તારીખ: ૮મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૩. **ઋષિકેશ પટેલ.**

પુરવણી

બાળ વિશ્વવિદ્યાલય અધિનિયમ, ૨૦૦૯ (સન ૨૦૦૯ના ૧૫-મા)-માંથી ઉતારા

સ્વતંત્રતા, સમાનતા અને બંધુતાના આદર્શોના સામંજસ્યપૂર્ણ નૂતન વિશ્વના નિર્માણની સમકાલીન રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય આવશ્યકતાઓને ધ્યાનમાં લઈને બાળ શિક્ષણના ઉત્તેજન માટે અને બાળ શિક્ષણ સંબંધી વિકાસશીલ સંશોધન અને શૈક્ષણિક કેન્દ્રોની સ્થાપના, સંચાલન અને ઉત્તેજનના હેતુથી અને આજના અને આવતી કાલના બાળકોની ઉચ્ચ કક્ષાની કાળજી, શિક્ષણ અને આરોગ્યનું જતન કરે તેવી તાલીમ અને વિસ્તરણ સેવાઓની સ્થાપના, સંચાલન અને ઉત્તેજન માટે પણ બાળ વિશ્વવિદ્યાલયની સ્થાપના કરવા અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા તેને આનુષંગિક બાબતો માટેનો અધિનિયમ. દીર્ઘ શીર્ષક

૧. (૧) આ અધિનિયમ બાળ વિશ્વવિદ્યાલય અધિનિયમ, ૨૦૦૯ કહેવાશે.

(૨) થી (૩) XXX XXX XXX ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત હોય તે સિવાય,- વ્યાખ્યા.

ખંડો (ક) થી (થ) XXX XXX XXX

(દ) "વિશ્વવિદ્યાલય" એટલે કલમ ૩ હેઠળ સ્થપાયેલું અને સંસ્થાપિત થયેલું બાળ વિશ્વવિદ્યાલય;

3. (૧) "બાળ વિશ્વવિદ્યાલય" એ નામનું વિશ્વવિદ્યાલય સ્થાપવામાં આવશે અને સંસ્થાપિત કરવામાં આવશે. વિશ્વવિદ્યાલયની સ્થાપના અને સંસ્થાપન.

(૨) વિશ્વવિદ્યાલયના કુલાધિપતિ, કુલપતિ, મહાનિયામક અને જનરલ કાઉન્સિલ, ઍકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલ અને એકેડેમિક કાઉન્સિલના સભ્યો, સહાયક મહાનિયામક, રજિસ્ટ્રાર અને હવે પછી એવા અધિકારીઓ બને તેવી તમામ બીજી વ્યક્તિઓ, એવો હોદ્દો અથવા સભ્યપદ ધારણ કરવાનું ચાલુ રાખે ત્યાં સુધી, આથી, ''બાળ વિશ્વવિદ્યાલય'' નામનું સંસ્થાપિત મંડળ રચે છે''.

(૩) અને (૪) XXX XXX XXX

વિશ્વવિદ્યાલયની સત્તા અને કાર્યો.

૬. વિશ્વવિદ્યાલયની સત્તા અને કાર્યો નીચે પ્રમાણે રહેશે :-

(૧) થી (૪) XXX XXX XXX

(૫) ગુજરાત રાજયમાં ભવનો અથવા સંસ્થાઓને માન્યતા, જોડાણ અને મંજૂરી આપવી;

(૬) થી (૧૬) XXX XXX XXX

(૧૭) વિદ્યા નિકેતન શાળાઓમાં અને જોડાણ પામેલી, માન્યતા પ્રાપ્ત અને મંજૂર થયેલી શાળાઓમાં શિક્ષણના કાર્યમાં રોકાયેલા હોય તેવા શિક્ષકોને તાલીમ આપવાના હેતુ માટેના કાર્યક્રમો હાથ ધરવા, તેનું આયોજન અને સંચાલન કરવું અને બાળ વિશ્વવિદ્યાલયની તત્ત્વમીમાંસાના પરિચયનો સામાન્ય કાર્યક્રમ આપીને બાળકેન્દ્રી સર્વાંગી શિક્ષણની તત્ત્વમીમાંસાનો પરિચય આપવો તેમજ તેમને ભારતીય સંસ્કૃતિ, તેની અંતર્ગત આધ્યાત્મિકતા, સુદૃઢ બુદ્ધિમતાના અને અખૂટ જીવનશક્તિના વિશેષ સંદર્ભમાં ઈતિહાસના પાઠ સંબંધી પ્રારંભિક અભ્યાસક્રમોની તેમજ નીચેની બાબતોની પણ જોગવાઈ કરવીઃ-

(૧) પોષણ, શારીરિક તંદુરસ્તીનો અને પ્રારંભિક બાલ્યાવસ્થાની કોમળ શક્તિઓનો વિકાસ થાય તેવા વિશેષિત અભ્યાસક્રમો;

(૨) શિશુશિક્ષણ, બાળશિક્ષણ આપતી શાળા(કિન્ટરગાર્ડન), આંગણવાડી, પ્રાથમિક શિક્ષણ, માધ્યમિક શિક્ષણ જેવા શિક્ષણના જુદા જુદા તબકકાને લગતા શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોમાં નવા પથ,

(૩) લલિતકલા, હસ્તકલા, વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમો, શારીરિક શિક્ષણ, રુચિ વિકાસ, કઠપૂતળી, બાળનાટય, બાળકવિતાઓ, બાળવાર્તાઓ, બાળસંગીત, બાળનૃત્ય, બાળવિકાસ વગેરેના નૂતન પથનો આવિર્ભાવ કરતા શિક્ષણશાસ્ત્રમાં નવી કેડી કંડારવી;

(૪) આંગણવાડી કાર્યકરો તરીકે સેવા માટે લાયકાત મેળવવા ઇચ્છતા ઉમેદવારો માટે સેવા અંતર્ગત તાલીમ કાર્યક્રમો;

(૧૮) થી (૩૯) XXX XXX XXX

ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય

[સન ૨૦૨૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૨૧.]

બાળ વિશ્વવિદ્યાલય અધિનિયમ, ૨૦૦૯ વધુ
સુધારવા બાબત વિધેયક.

[શ્રી ઋષિકેશ પટેલ,

શિક્ષણ મંત્રીશ્રી.]

(સન ૨૦૨૩-ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૧૧મી
તારીખે ગુજરાત સરકારી રાજપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કર્યા
મુજબ)

ડી. એમ. પટેલ,
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

THE CHILDREN'S UNIVERSITY (AMENDMENT) BILL, 2023.

GUJARAT BILL NO. 21 OF 2023.

A BILL

further to amend the Children's University Act, 2009.

It is hereby enacted in the Seventy-fourth Year of the Republic of India as follows: -

1. This Act may be called the Children's University (Amendment) Act, 2023. **Short title.**

Guj. 15 of 2009. **2.** In the Children's University Act, 2009 (hereinafter referred to as "the principal Act"), in the long title, for the words "Children's University", the words "Children's Research University" shall be substituted. **Amendment of long title of Guj. 15 of 2009.**

3. In the principal Act, in section 1, in sub-section (1), for the words "Children's University", the words "Children's Research University" shall be substituted. **Amendment of section 1 of Guj. 15 of 2009.**

Amendment of section 2 of Guj. 15 of 2009.

4. In the principal Act, in section 2, in clause (o), for the words "Children's University", the words "Children's Research University" shall be substituted.

Amendment of Section 3 of Guj. 15 of 2009.

5. In the principal Act, in section 3, -

(i) in sub-section (l), for the words "Children's University", the words "Children's Research University" shall be substituted;

(ii) in sub-section (2), for the words "Children's University", the words "Children's Research University" shall be substituted.

Amendment of Section 6 of Guj. 15 of 2009.

6. In the principal Act, in section 6, -

(i) for clause (5), the following clause shall be substituted, namely:-

"(5) to partner with existing schools and research institutions;";

(ii) in clause (l7), for the words "Children's University", the words "Children's Research University" shall be substituted.

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS

The State Government has enacted the Children's University Act, 2009 (Guj. 15 of 2009) to provide for the establishment of Children's University in the State, so as to promote children's education and progressive research and to regulate their functions in accordance with the provisions of the Act.

For achieving the fundamental goal of the University and to accelerate the research activities, the name of the University is required to be changed from "Children's University" to "Children's Research University". As the name of the University is proposed to be changed, certain consequential amendments have also been proposed in sections 2, 3, and 6 of the said Act.

This Bill seeks to amend the said Act to achieve the aforesaid object.

Dated 8th September, 2023. **RUSHIKESH PATEL.**

ANNEXURE

EXTRACT FROM THE CHILDREN'S UNIVERSITY ACT, 2009.

(Guj. 15 of 2009)

Long title

AN ACT

to establish the Children's University for promoting children's education in the light of contemporary national and international needs of building up a new world that will harmonise the ideals of liberty, equality and fraternity, and to establish, conduct and promote progressive research and educational centres related to children's education as also to establish, conduct and promote, training and extension services that will foster high level care, education and health of the children of today and tomorrow and for the matters connected therewith or incidental thereto.

Short title and commencement. **1.** (1) This Act may be called the Children's University Act, 2009.

(2) to (3) XXX XXX XXX

Definitions. **2.** In this Act, unless the context otherwise requires, --

Clauses (a) to (n) XXX XXX XXX

(o) "University" means the Children's University established and incorporated under section 3.

Establishment and incorporation of University. **3.** (1) There shall be established and incorporated a University by the name of the "Children's University".

(2) The Chancellor, the Vice-Chancellor, the Director General, and the members of the General Council, the Executive Council and the Academic Council, Assistant Director General, Registrar and all other persons who may hereafter become such officers so long as they continue to hold such office or membership, are hereby constitute a body corporate by the name of the "Children's University".

(3) and (4) XXX XXX XXX

6. The powers and functions of the University shall be as follows:- **Powers and functions of University.**

(1) to (4) XXX XXX XXX

(5) to grant recognition, affiliation and approval to schools or institutions in the State of Gujarat;

(6) to (16) XXX XXX XXX

(17) to undertake, organise and conduct programmes for the purposes of teacher's training who shall be engaged in the work of teaching in the *Vidya Niketan* Schools and in affiliated, recognised and approved schools, and to provide them a general programme of introduction to philosophy of children's University and to the philosophy of child-centred holistic education, as also elementary course related to the lessons of history, with special reference to Indian culture, its underlying spirituality, robust intellectuality and inexhaustible vitality as also to provide for the following:

(i) specialised courses in nutrition, physical health and development of tender faculties of early childhood;

(ii) new pathways in educational programmes, related to different stages of education such as infant, kindergarten, *angadwadis*, primary education, secondary education;

(iii) new pathways in the pedagogy of fine arts, crafts, vocational courses, physical education, development of hobbies, puppetry, children's drama, children's poetry, children's stories, children's music, children's dance, emerging new avenues of children's development, etc.;

(iv) in-service training programmes for candidates who wish to qualify to serve as *angadwadi* workers;

(18) to (39) XXX XXX XXX

GUJARAT LEGISLATURE SECRETARIAT

GUJARAT BILL NO. 21 OF 2023.

A BILL

further to amend the Children's University Act, 2009.

[SHRI RUSHIKESHBHAI PATEL,
MINISTER FOR EDUCATION]

(As published in the Gujarat Government Gazette of 11th September, 2023)

D.M.Patel,
Secretary,
Gujarat Legislative Assembly.

Government Central Press, Gandhinagar.